

Test Booklet No.

प्रश्नपत्रिका क्र.

F

Paper-II

PUBLIC ADMINISTRATION

Signature and Name of Invigilator

Seat No.

--	--	--	--	--	--

1. (Signature)

(In figures as in Admit Card)

(Name)

Seat No.

(In words)

2. (Signature)

(Name)

OMR Sheet No.

--	--	--	--	--	--

(To be filled by the Candidate)

AUG - 21215

Time Allowed : 1¼ Hours]

[Maximum Marks : 100

Number of Pages in this Booklet : 24

Number of Questions in this Booklet : 50

Instructions for the Candidates

- Write your Seat No. and OMR Sheet No. in the space provided on the top of this page.
- This paper consists of **50** objective type questions. Each question will carry **two** marks. *All* questions of Paper-II will be compulsory, covering entire syllabus (including all electives, without options).
- At the commencement of examination, the question booklet will be given to the student. In the first 5 minutes, you are requested to open the booklet and compulsorily examine it as follows :
 - To have access to the Question Booklet, tear off the paper seal on the edge of this cover page. Do not accept a booklet without sticker-seal or open booklet.
 - Tally the number of pages and number of questions in the booklet with the information printed on the cover page. Faulty booklets due to missing pages/questions or questions repeated or not in serial order or any other discrepancy should not be accepted and correct booklet should be obtained from the invigilator within the period of 5 minutes. Afterwards, neither the Question Booklet will be replaced nor any extra time will be given. The same may please be noted.**
 - After this verification is over, the OMR Sheet Number should be entered on this Test Booklet.
- Each question has four alternative responses marked (A), (B), (C) and (D). You have to darken the circle as indicated below on the correct response against each item.
Example : where (C) is the correct response.

(A)	(B)	(C)	(D)
-----	-----	-----	-----
- Your responses to the items are to be indicated in the **OMR Sheet given inside the Booklet only**. If you mark at any place other than in the circle in the OMR Sheet, it will not be evaluated.
- Read instructions given inside carefully.
- Rough Work is to be done at the end of this booklet.
- If you write your Name, Seat Number, Phone Number or put any mark on any part of the OMR Sheet, except for the space allotted for the relevant entries, which may disclose your identity, or use abusive language or employ any other unfair means, you will render yourself liable to disqualification.
- You have to return original OMR Sheet to the invigilator at the end of the examination compulsorily and must not carry it with you outside the Examination Hall. You are, however, allowed to carry the Test Booklet and duplicate copy of OMR Sheet on conclusion of examination.
- Use only Blue/Black Ball point pen.**
- Use of any calculator or log table, etc., is prohibited.**
- There is no negative marking for incorrect answers.**

विद्यार्थ्यांसाठी महत्वाच्या सूचना

- परिक्षार्थींनी आपला आसन क्रमांक या पृष्ठावरील वरच्या कोपऱ्यात लिहावा. तसेच आपणांस दिलेल्या उत्तरपत्रिकेचा क्रमांक त्याखाली लिहावा.
- सदर प्रश्नपत्रिकेत **50** बहुपर्यायी प्रश्न आहेत. प्रत्येक प्रश्नास **दोन** गुण आहेत. या प्रश्नपत्रिकेतील **सर्व** प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे. सदरचे प्रश्न हे या विषयाच्या संपूर्ण अभ्यासक्रमावर आधारित आहेत.
- परीक्षा सुरु झाल्यावर विद्यार्थ्यांना प्रश्नपत्रिका दिली जाईल. सुरुवातीच्या 5 मिनीटांमध्ये आपण सदर प्रश्नपत्रिका उघडून खालील बाबी अवश्य तपासून पहाव्यात.
 - प्रश्नपत्रिका उघडण्यासाठी प्रश्नपत्रिकेवर लावलेले सील उघडावे. सील नसलेली किंवा सील उघडलेली प्रश्नपत्रिका स्विकारू नये.
 - पहिल्या पृष्ठावर नमूद केल्याप्रमाणे प्रश्नपत्रिकेची एकूण पृष्ठे तसेच प्रश्नपत्रिकेतील एकूण प्रश्नांची संख्या पडताळून पहावी. पृष्ठे कमी असलेली/कमी प्रश्न असलेली/प्रश्नांचा चुकीचा क्रम असलेली किंवा इतर त्रुटी असलेली सदोष प्रश्नपत्रिका सुरुवातीच्या 5 मिनिटातच पर्यवेक्षकाला परत देऊन दुसरी प्रश्नपत्रिका मागवून घ्यावी. त्यानंतर प्रश्नपत्रिका बदलून मिळणार नाही तसेच वेळी वाढवून मिळणार नाही याची कृपया विद्यार्थ्यांनी नोंद घ्यावी.
 - वरीलप्रमाणे सर्व पडताळून पहिल्यानंतरच प्रश्नपत्रिकेवर ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेचा नंबर लिहावा.
- प्रत्येक प्रश्नासाठी (A), (B), (C) आणि (D) अशी चार विकल्प उत्तरे दिली आहेत. त्यातील योग्य उत्तराचा रकाना खाली दर्शविल्याप्रमाणे ठळकपणे काळ/निळ करावा.
उदा. : जर (C) हे योग्य उत्तर असेल तर.

(A)	(B)	(C)	(D)
-----	-----	-----	-----
- या प्रश्नपत्रिकेतील प्रश्नांची उत्तरे **ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेतच दर्शवावीत**. इतर ठिकाणी लिहीलेली उत्तरे तपासली जाणार नाहीत.
- आत दिलेल्या सूचना काळजीपूर्वक वाचाव्यात.
- प्रश्नपत्रिकेच्या शेवटी जोडलेल्या कोऱ्या पानावरच कच्चे काम करावे.
- जर आपण ओ.एम.आर. वर नमूद केलेल्या ठिकाणा व्यतिरिक्त इतर कोठेही नाव, आसन क्रमांक, फोन नंबर किंवा ओळख पटेल अशी कोणतीही खूण केलेली आढळून आल्यास अथवा असभ्य भाषेचा वापर किंवा इतर गैरमागाचा अवलंब केल्यास विद्यार्थ्यांना परीक्षेस अपात्र ठरविण्यात येईल.
- परीक्षा संपल्यानंतर विद्यार्थ्यांनी मूळ ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिका पर्यवेक्षकांकडे परत करणे आवश्यक आहे. तथापी, प्रश्नपत्रिका व ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेची द्वितीय प्रत आपल्याबरोबर नेण्यास विद्यार्थ्यांना परवानगी आहे.
- फक्त निळ्या किंवा काळ्या बॉल पेनचाच वापर करावा.**
- कॅलक्युलेटर किंवा लॉग टेबल वापरण्यास परवानगी नाही.**
- चुकीच्या उत्तरासाठी गुण कपात केली जाणार नाही.**

AUG - 21215/II

Public Administration

Paper II

लोक प्रशासन

प्रश्नपत्रिका II

Time Allowed : 75 Minutes]

[Maximum Marks : 100

Note : This paper contains Fifty (50) multiple choice questions. Each question carrying Two (2) marks. Attempt All questions.

सूचना : या प्रश्नपत्रिकेत एकूण पन्नास (50) बहुपर्यायी प्रश्न दिलेले आहेत. प्रत्येक प्रश्नाला दोन (2) गुण आहेत. सर्व प्रश्न सोडवा.

<p>1. According to whom Administration can be defined as activities of groups cooperating to accomplish common goals' ?</p> <p>(A) E.A. Nigro</p> <p>(B) H. Simon</p> <p>(C) L.D. White</p> <p>(D) Waldo</p>	<p>1. समानध्येय साध्य करण्यासाठी सामूहिक सहकार्यातून घडणाऱ्या कृतींना प्रशासन म्हणतात असे कोणी म्हटले आहे ?</p> <p>(A) इ.ए. निग्रो</p> <p>(B) एच. सायमन</p> <p>(C) एल.डी. व्हाईट</p> <p>(D) वाल्डो</p>
<p>2. According to whom "Public Administration is policy execution and policy formation, it is bureaucracy and it is public" ?</p> <p>(A) Paul Appleby</p> <p>(B) Ferrel Heady</p> <p>(C) James Fesler</p> <p>(D) McGregor</p>	<p>2. कुणाच्या मते लोकप्रशासन हे धोरण अंमलबजावणी आणि धोरण निर्मिती ही नोकरशाहीत्मक आणि सार्वजनिक असते ?</p> <p>(A) पॉल ॲप्लबी</p> <p>(B) फेरल हेडी</p> <p>(C) जेम्स फेस्लर</p> <p>(D) मॅक-ग्रेगर</p>

3. Which of the following is <i>not</i> a similarity between public and private administration ? (A) Principle of marginal return (B) Principle of external financial control (C) Principle of profit (D) Principle of uniformity 4. Central theme of New Public Administration is : (A) Decentralisation (B) Productivity (C) Humanism (D) Cost-effectiveness 5. 'Public Administration includes the operations of only the executive branch of Government.' This view is attributed to : (A) F.W. Taylor (B) L.D. White (C) L.D. White and Luther Gulick (D) Luther Gulick	3. सार्वजनिक आणि खाजगी प्रशासनातील खालीलपैकी कोणते तत्त्व समानतेचे नाही ? (A) सिमांत परतीचे तत्त्व (B) बाह्य वित्तीय नियंत्रणाचे तत्त्व (C) नफ्याचे तत्त्व (D) एकरूपतेचे तत्त्व 4. नवीन लोकप्रशासनाचा केंद्रीय विषय कोणता ? (A) विकेंद्रीकरण (B) उत्पादकता (C) मानवतावाद (D) मितव्ययता 5. 'लोक प्रशासन यात केवळ शासनाच्या कार्यकारी शाखाचे कामे समाविष्ट आहेत.' हा दृष्टिकोन यांनी सुचवला आहे : (A) एफ.डब्ल्यू. टेलर (B) एल.डी. व्हाइट (C) एल.डी. व्हाइट आणि लूथर गुलिक (D) लूथर गुलिक

6. The claim that Public Administration is a science was challenged by :

- (A) Robert Dahl
- (B) C.I. Barnard
- (C) L. Urwick
- (D) F.W. Willoughby

7. In its approach 'Arthshastra' is :

- (A) Idealistic
- (B) Philosophical
- (C) Prescriptive
- (D) Empirical

6. लोकप्रशासन हे एक शास्त्र आहे, या हक्काला यांनी आव्हान दिले आहेत :

- (A) रोबर्ट डहल
- (B) सी.आई. बरनार्ड
- (C) एल. उर्विक
- (D) एफ.डब्ल्यू. विलोबी

7. अर्थशास्त्राचा खालीलपैकी कोणता दृष्टिकोन आहे ?

- (A) आदर्शवाद
- (B) तत्त्वज्ञान
- (C) निदानात्मक
- (D) अनुभवजन्य

8. According to Chester Barnard which of the following is *not* a function of Leadership ?

- (A) Manipulation of means
- (B) Stimulation of coordinated action
- (C) Defence of institutional integrity
- (D) Motivation

9. The functions of staff agencies do *not* include :

- (1) Coordination
- (2) Planning
- (3) Execution
- (4) Supervision
- (5) Housekeeping

Choose the correct answer :

- (A) (1), (2) and (5)
- (B) (3) and (5)
- (C) (2), (3) and (5)
- (D) (3) and (4)

8. खालीलपैकी चेस्टर बर्नार्ड यांच्यामते कोणते कार्य नेतृत्वाचे **नाही** ?

- (A) संसाधनांची जुळवाजुळव
- (B) समन्वयक कृतीचे प्रोत्साहन
- (C) संस्थात्मक एकात्मतेची सुरक्षा
- (D) उत्प्रेरणा

9. सल्लागार अभिकरणांमध्ये खालीलपैकी कोणते कार्य केले जात **नाही** ?

- (1) समन्वयन
- (2) नियोजन
- (3) अंमलबजावणी
- (4) पर्यवेक्षण
- (5) सर्वसमावेशक (सामाईक)

योग्य पर्याय निवडा :

- (A) (1), (2) आणि (5)
- (B) (3) आणि (5)
- (C) (2), (3) आणि (5)
- (D) (3) आणि (4)

10. Comparative public administration does *not* uphold :

- (A) Cross-cultural administration
- (B) Theory building in administration
- (C) Adoption of normative approaches to administration
- (D) Practical application of knowledge to administration

11. The word 'Sala' comes from :

- (A) English
- (B) Sanskrit
- (C) Spanish
- (D) German

10. तौलनिक लोकप्रशासन हे मान्य करत नाही :

- (A) मिश्रसंस्कृती प्रशासन
- (B) प्रशासनातील सिद्धांत बांधणी
- (C) प्रशासनासाठी सामान्य दृष्टिकोनाचा स्वीकार
- (D) प्रशासनासाठी ज्ञानाचा प्रयोगिक उपयोग

11. 'साला' शब्द या पासून आला :

- (A) इंग्रजी
- (B) संस्कृत
- (C) स्पॅनिश
- (D) जर्मन

12. Match the following and select the correct answer from the codes given below :

List I	List II
(a) Written constitution	(1) Britain
(b) Unitary constitution	(2) USA
(c) Unwritten constitution	(3) India
(d) Federal constitution	(4) France

Codes :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(A)	(2)	(1)	(4)	(3)
(B)	(4)	(1)	(3)	(2)
(C)	(3)	(4)	(1)	(2)
(D)	(3)	(1)	(4)	(2)

13. Ecological approach originated from the application of :
- (A) Systems theory
- (B) Behavioural theory
- (C) Elite theory
- (D) Motivational theory

12. योग्य जोड्या जुळवा आणि उचित पर्याय खाली दिलेल्या संकेतांकातून निवडा :

सूची I

सूची II

(a) लिखित संविधान	(1) ब्रिटेन
(b) एकात्म संविधान	(2) अमेरिका
(c) अलिखित संविधान	(3) भारत
(d) सांघिक संविधान	(4) फ्रान्स

संकेतांक :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(A)	(2)	(1)	(4)	(3)
(B)	(4)	(1)	(3)	(2)
(C)	(3)	(4)	(1)	(2)
(D)	(3)	(1)	(4)	(2)

13. पारिस्थितीकीय दृष्टिकोनाचा उगम कोणत्या सिद्धांताच्या उपयोगातून झाला :
- (A) व्यवस्था सिद्धांत
- (B) वर्तनवादी सिद्धांत
- (C) अभिजन सिद्धांत
- (D) उत्प्रेरणात्मक सिद्धांत

14. The most popular form of city Government in the USA is : (A) The Mayor Council Plan (B) The Commission Plan (C) The City Manager Plan (D) The Mayor Administration Plan	14. अमेरिकेत शहरी प्रशासनाचा जास्त लोकप्रिय भाग आहे : (A) मेयर परिषद योजना (B) आयोग योजना (C) शहर व्यवस्थापक योजना (D) मेयर प्रशासकीय योजना
15. The characteristic of administration of UK is : (A) Dominance of specialists (B) Merit-based recruitment (C) Pre-entry training (D) Administrative law	15. इंग्लंडच्या प्रशासनाचे खालीलपैकी कोणते वैशिष्ट्य आहे ? (A) विशेषज्ञांचे वर्चस्व (B) गुणवत्तेवर आधारित भरती (C) प्रवेशपूर्व प्रशिक्षण (D) प्रशासकीय कायदा
16. Bureaucracy in development administration needs to be : (A) Conservative (B) Responsive (C) Generalist (D) Rigid	16. विकास प्रशासनात नोकरशाही असली पाहिजे. (A) रूढीवादी (B) उत्तरदायी (C) सामान्यीकृत (D) ताठर

17. Social feature of modernization is : (A) Mobility (B) Commercialization (C) Specific functions (D) Opinion formation 18. Development administration in India is closely interwoven with : (A) Revenue administration (B) Police Administration (C) Panchayati Raj (D) Bureaucracy 19. Development as modernization approach was adopted by : (A) D. Apter (B) Fred Riggs (C) G. Almond (D) S. Rudolph	17. आधुनिकतेचे सामाजिक वैशिष्ट्य आहे. (A) गतिभ्रमण (B) व्यापारीकरण (C) निश्चित कार्ये (D) मत-निर्मिती 18. भारतातील विकास प्रशासनाचे खालीलपैकी कोणाशी निकटचे आंतरसंबंध आहेत ? (A) महसूल प्रशासन (B) पोलिस प्रशासन (C) पंचायती राज (D) नोकरशाही 19. विकास म्हणजे आधुनिकता असा दृष्टीकोण यानी स्वीकारला. (A) डी. ऐप्टर (B) फ्रेड रिग्ज (C) जी. आल्मंड (D) एस. रूडॉल्फ

20. Development decisions in developing countries are influenced by :

- (A) Politician
- (B) Bureaucracy
- (C) Social scientist
- (D) People

21. In developing countries influences decision content.

- (A) Departmental committees
- (B) Legislative committees
- (C) Interest groups
- (D) Commercial Lobbies

20. विकसनशील देशांत विकास-निर्णयने प्रभावित होतात.

- (A) राजकीय प्रतिनिधी
- (B) नोकरशाही
- (C) समाजशास्त्रज्ञ
- (D) जनता

21. विकसनशील देशांत निर्णयाच्या आशयावर प्रभाव पडतो.

- (A) खाते-निहाय समिति
- (B) विधिमंडळ समिति
- (C) हितसंबंधी गट
- (D) व्यापारी हितगट

22. When was the Act relating to transfer of Government of India from the control of company to the crown, was passed ?

(A) 1842

(B) 1858

(C) 1773

(D) 1784

23. Government of India Act 1919 was the first step towards setting up of :

(A) Central Rule in India

(B) Public Service Commission

(C) Planning Commission

(D) Local-self Government

22. भारतीय शासनाचे नियंत्रण कंपनीकडून राजपदाकडे हस्तांतरित करण्याचा कायदा कोणत्या साली करण्यात आला ?

(A) 1842

(B) 1858

(C) 1773

(D) 1784

23. 1919 च्या भारतीय शासन कायद्यातून पहिल्यांदा खालीलपैकी कशाची स्थापना झाली ?

(A) भारतातील केंद्रीय शासन

(B) लोकसेवा आयोग

(C) नियोजन आयोग

(D) स्थानिक स्वशासन

24. In vote on accounts, the money involved is of estimated budget : (A) 1/3 (B) 1/4 (C) 1/6 (D) 1/10	24. लेखा अनुदानाची निधी अनुदानित अंदाजपत्र-काचा भाग आहे. (A) 1/3 (B) 1/4 (C) 1/6 (D) 1/10
25. India adopted Whitley Councils on the recommendation of : (A) ARC-I (B) First Pay Commission (C) Second Pay Commission (D) Third Pay Commission	25. भारताने व्हिटले मंडळाची शिफारस नुसार स्वीकारले. (A) प्रशासकीय सुधार आयोग-I (B) प्रथम वित्त आयोगा (C) द्वितीय वित्त आयोगा (D) तृतीय वित्त आयोगा
26. It prevents illegal assumption of a public office : (A) Injunction (B) Quo warranto (C) Mandamus (D) Prohibition	26. खालीलपैकी कोणाद्वारे सार्वजनिक कार्यालयाच्या बेकायदेशीर रोखल्या जाते. (A) परमादेश (B) अधिकार पृच्छा (C) उत्प्रेषण (D) प्रतिषेध

27. Consolidated estimates are finally considered by :	27. एकत्रित अंदाजाचा खालीलपैकी कोण अंतिम विचार करतात ?
(A) President	(A) अध्यक्ष
(B) Finance Minister	(B) वित्तमंत्री
(C) Cabinet	(C) कॅबिनेट
(D) Special Cabinet Committee	(D) विशेष कॅबिनेट समिती
28. Which state in India pioneered in introducing Lokayukta ?	28. भारतातील कोणत्या राज्यात लोकायुक्ताची सुरवात झाली ?
(A) Rajasthan	(A) राजस्थान
(B) Orissa	(B) ओरिसा
(C) M.P.	(C) मध्यप्रदेश
(D) Maharashtra	(D) महाराष्ट्र
29. Which of the following recommended complete fan on the strike of Civil Servants ?	29. खालीलपैकी कोणाच्या शिफारसीनुसार नागरीसेवकांना संप करण्यास पूर्णतः बंदी करण्यात आली ?
(A) ARC-I	(A) प्रशासकीय सुधारणा आयोग-I
(B) Gorwala Report	(B) गोरवाला अहवाल
(C) First Pay Commission	(C) प्रथम वेतन आयोग
(D) Second Pay Commission	(D) दुसरा वेतन आयोग

30. In which state educational qualification for election to Panchayat Raj Institutions has been made mandatory ?

- (A) Kerala
- (B) Rajasthan
- (C) Madhya Pradesh
- (D) Bihar

31. New pattern of Civil Service Examination benefited most :

- (A) English medium candidates
- (B) Hindi medium candidates
- (C) Regional language candidates
- (D) Northern language candidates

30. खालीलपैकी कोणत्या राज्यात पंचायत राज संस्थेच्या निवडणुकीसाठी शैक्षणिक पात्रता सक्तीची केली जाते ?

- (A) केरळ
- (B) राजस्थान
- (C) मध्यप्रदेश
- (D) बिहार

31. नागरी सेवा स्पर्धा परीक्षेच्या नव्या प्रारूपाचा कोणास जास्त फायदा झाला ?

- (A) इंग्रजी माध्यमाचे विद्यार्थीना
- (B) हिंदी माध्यमाचे विद्यार्थीना
- (C) प्रादेशिक भाषेचे विद्यार्थीना
- (D) उत्तरेतील भाषिक विद्यार्थीना

32. **Assertion (A) :** Religion is influential in developing countries.

Reason (R) : Political struggle in developing countries is not secular.

Answer the question by using the codes given below :

Codes :

- (A) Both (A) and (R) are true and (R) is the correct explanation of (A)
- (B) Both (A) and (R) are true but (R) is not the correct explanation of (A)
- (C) (A) is true but (R) is false
- (D) (A) is false but (R) is true

33. In Parliament, the CAG's report is looked into by :

- (A) Committee of the Whole House
- (B) Public Accounts Committee
- (C) Estimate Committee
- (D) Committee on Assurances

32. **विधान (A) :** विकसनशील देशांत धर्माचा प्रभाव असतो.

कारण (R) : विकसनशील देशांत राजकीय लढा ऐहिक नसते.

खाली दिलेल्या संकेतांकामधून योग्य उत्तर निवडा :

संकेतांक :

- (A) (A) आणि (R) दोन्ही बरोबर आहेत आणि (R) हे (A) चे योग्य स्पष्टीकरण आहे
- (B) (A) आणि (R) दोन्ही बरोबर आहेत पण (R) हे (A) चे योग्य स्पष्टीकरण नाही
- (C) (A) बरोबर आहे पण (R) हे चूक आहे
- (D) (A) चूक आहे पण (R) हे बरोबर आहे

33. संसदेत महालेखाकाराचा अहवाल खालीलपैकी कोणाकडून तपासला जातो ?

- (A) संपूर्ण सभागृहाची समिती
- (B) लोकलेखा समिती
- (C) अंदाज समिती
- (D) आश्वासन समिती

34. If $X = 48$, median is 47, mode value will be :

- (A) 42
- (B) 43
- (C) 44
- (D) 45

35. The theoretical goal of social research is :

- (A) Problem solution
- (B) Programme evaluation
- (C) Theory verification
- (D) Planning change

36. Case studies are types of :

- (A) Survey study
- (B) Inter-relationship study
- (C) Casual-comparative studies
- (D) Developmental studies

34. जर $X = 48$, मध्यगा 47 आहे, तर बहुलकाचा मूल्य काय असेल ?

- (A) 42
- (B) 43
- (C) 44
- (D) 45

35. सामाजिक संशोधनाचे सैद्धांतिक ध्येय कोणते ?

- (A) समस्या समाधान
- (B) कार्यक्रम मूल्यमापन
- (C) सिद्धांत पडताळणी
- (D) नियोजन बदल

36. व्यष्टी अध्ययन हे प्रकार आहे.

- (A) सर्वेक्षण अध्ययनाचा
- (B) आंतरसंबंध अध्ययनाचा
- (C) उद्देशरहित-तौलनिक अध्ययनाचा
- (D) विकासात्मक अध्ययनाचा

37. The most common method of sampling in marketing researches is :

- (A) Random system
- (B) Stratified random system
- (C) Quota sampling
- (D) Proportionate random sampling

38. Content analysis, as a qualitative technique, aims at :

- (A) Objective information
- (B) Subjective information
- (C) Time frequency
- (D) Duration of event

37. ही विपणन संशोधनातील सर्वात सामान्य नमुनानिवड पद्धती आहे.

- (A) यादृच्छिक नमुनानिवड पद्धती
- (B) स्तरीकृत नमुनानिवड पद्धती
- (C) कोटा नमुनानिवड
- (D) प्रमाणबद्ध यादृच्छिक नमुनानिवड

38. गुणात्मक तंत्र म्हणून आशय विश्लेषणाचे ध्येय काय आहे ?

- (A) वस्तुनिष्ठ माहिती
- (B) व्यक्तिनिष्ठ माहिती
- (C) वेळेची पुनरावृत्ती
- (D) घटनेची कालावधी

39. The population that provides the basis for sampling is known as :

- (A) Sample
- (B) Sampling frame
- (C) Target population
- (D) Sampling unit

40. The Central Welfare Board was founded in which year ?

- (A) 1950
- (B) 1953
- (C) 1956
- (D) 1959

39. नमुनानिवडीला आधार देणाऱ्या क्षेत्रास

असे ओळखले जाते.

- (A) नमुना
- (B) नमुनानिवड चौकट
- (C) लक्ष्यक्षेत्र
- (D) नमुनानिवड एकक

40. केंद्रीय कल्याण मंडळाची स्थापना कोणत्या साली झाली ?

- (A) 1950
- (B) 1953
- (C) 1956
- (D) 1959

41. The child development centres mainly concern with : (A) Education (B) Vocational training (C) Malnutrition (D) Scholarships	41. बालविकास केंद्र प्रामुख्याने याच्याशी संबंधित आहे : (A) शिक्षण (B) व्यावसायिक प्रशिक्षण (C) कुपोषण (D) शिष्यवृत्ती
42. Which of the following is <i>not</i> a Public Undertaking ? (A) BHEL (B) SAIL (C) GAIL (D) TISCO	42. खालीलपैकी सार्वजनिक उपक्रम कोणते नाहीत ? (A) भेल (B) सेल (C) गेल (D) टिस्को
43. The priority sector under Industrial Policy 1991 was : (A) Agriculture (B) Industry (C) Essential infrastructure (D) Export	43. 1991 च्या औद्योगिक धोरणांतर्गत प्राधान्य क्षेत्र कोणते होते ? (A) कृषी (B) उद्योग (C) आवश्यक संसाधने (D) निर्यात

44. "Commanding heights of economy" resulted in :

- (A) More Government Control over PSUs
- (B) Creation of more 'Navratna' companies
- (C) Merger of private companies in public sector
- (D) Expansion of Public Sector

45. In which country the consideration of expenditures and tax measures is *not* coordinated ?

- (A) USA
- (B) UK
- (C) India
- (D) France

44. आर्थिक क्षेत्रातील उच्चांकाचा परिणाम म्हणजे :

- (A) सार्वजनिक क्षेत्रावर शासनाचे अधिक नियंत्रण
- (B) 'नवरत्न' कंपन्यांची अधिक निर्मिती
- (C) सार्वजनिक क्षेत्रात खाजगी कंपन्यांचे विलिनीकरण
- (D) सार्वजनिक क्षेत्राचा विस्तार

45. कोणत्या देशामध्ये खर्च आणि करावरील माध्यम यांच्यात समन्वय साधला जात नाही ?

- (A) अमेरिका
- (B) इंग्लंड
- (C) भारत
- (D) फ्रान्स

46. 'Magna Carta' of Local Self Government is related to : (A) Lord Mayo's Resolution (B) Lord Ripon's Resolution (C) Royal Commission (D) Diarchial Scheme	46. स्थानिक स्वराज्य संस्थेची मॅग्ना कार्टा (महासभा) कोणाशी संबंधित आहे ? (A) लॉर्ड मेयोचा करार (B) लॉर्ड रिपनचा करार (C) रॉयल कमिशन (D) द्विदलीय योजना
47. The 64th Constitutional Amendment Bill in Lok Sabha in 1989 was in response to recommendation of : (A) G.V.K. Rao Committee (B) Ashok Mehta Committee (C) L.M. Singhavi Committee (D) K. Santhanam Committee	47. खालीलपैकी कोणत्या समितीच्या शिफारसीनुसार 1989 मध्ये लोकसभेत 64 व्या घटनादुरुस्तीचे विधेयक मांडण्यात आले ? (A) जे.व्ही.के. राव समिती (B) अशोक मेहता समिती (C) एल.एम. सिंघवी समिती (D) के. संथानम समिती
48. Reservation of women at Panchayat Level ensures mainly : (A) Economic Welfare (B) Gender Equality (C) Participation in Public Life (D) Social empowerment	48. पंचायत स्तरावरील महिलांचे आरक्षण खालीलपैकी मुख्यतत्वे कशाची हमी देते ? (A) आर्थिक कल्याण (B) लिंगभाव समानता (C) सार्वजनिक क्षेत्रात सहभाग (D) सामाजिक सक्षमीकरण

49. Which committee recommended the Mandal system ?

- (A) Ashok Mehta Committee
(B) Balwant Ray Mehta Committee
(C) Singhavi Committee
(D) ARC

50. Match the following list and choose the correct answer from the codes given below :

List I (Village Functionaries)	List II (State)
(a) Lekhpal	(1) Gujarat
(b) Talathi	(2) Tamil Nadu
(c) Karnam	(3) Maharashtra
(d) Patel	(4) Uttar Pradesh

Codes :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(A)	(4)	(3)	(2)	(1)
(B)	(3)	(4)	(2)	(1)
(C)	(4)	(3)	(2)	(1)
(D)	(2)	(3)	(4)	(1)

49. कोणत्या समितीने मंडल व्यवस्था स्वीकृत केली ?

- (A) अशोक मेहता समिती
(B) बलवंतराय मेहता समिती
(C) सिंघवी समिती
(D) प्रशासकीय सुधारणा आयोग

50. सूची I सोबत सूची II ला जुळवा आणि खालील दिलेल्या संकेतांकातून योग्य उत्तर निवडा :

सूची I	सूची II
(ग्रामीण अधिकारी)	(राज्य)
(a) लेखपाल	(1) गुजरात
(b) तलाठी	(2) तामिळनाडू
(c) कर्नम	(3) महाराष्ट्र
(d) पटेल	(4) उत्तरप्रदेश

संकेतांक :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(A)	(4)	(3)	(2)	(1)
(B)	(3)	(4)	(2)	(1)
(C)	(4)	(3)	(2)	(1)
(D)	(2)	(3)	(4)	(1)

AUG - 21215/II

ROUGH WORK